

کتاب

با استقراض به هر شکل مخالفم

در بعضی کشورها معمول است که یکی از درآمدهای عمده شان استقراض خارجی است، من بشدت مخالفم. این یقیناً ضرر دارد. امروز در جهان سوم مسأله استقراض خارجی می توانم بگویم بزرگترین مشکل برخی کشورهاست که از این موضوع، مشکل اقتصادی بزرگتری ندارند، که این منشأ مشکلات اجتماعی و سیاسی فراوانی هم شده است. شنیده ام که فقط در پنج سال اخیر، جهان سوم مقروض برای ۳۵۰ میلیارد قرضه که دارد، ۲۲۰ میلیارد بهره داده است. شما ببینید اصلاً فاجعه تا چه حد است، یعنی هر چه درآمد دارند باید صرف استقراض بکنند، آن هم صرف تأدیه قروضی که در حقیقت تأدیه بهره قروض است

ما هنوز ابهام آفرینی در داخل داریم که با توجه به اینکه هنوز عضو سازمان تجارت جهانی نیستیم تعلل و از کلمه «منافع ملی» فرار می کنند. گاهی مواقع به نظرم می رسد که مسائل سیاسی یا منافع فردی در این اقدامات ضد منافع ملی، بی تأثیر نباشد. مثلاً نکته نظر مشخص ایشان (مقام معظم رهبری) در ارتباط با تأمین مالی به شیوه استقراض که مخالفت داشتند در مصاحبه سوم بهمن ماه سال ۶۷ است که ایشان اعلام می کنند که «من با استقراض به همین معنایی که از آن تداعی می شود مخالفم و آن را تأیید نمی کنم، چه سیاست ما مدون باشد، چه نباشد»

دام استقراض خارجی

می توانم بگویم مسأله استقراض خارجی در جهان سوم بزرگترین مشکل برخی کشورهاست که مشکل اقتصادی بزرگتری از این موضوع ندارند که منشأ مشکلات اجتماعی و سیاسی فراوانی هم شده است

کتاب

در ۲۱ شماره از روزنامه ایران اقتصادی، جلد دوم کتاب محرمانه های اقتصاد ایران که حاوی اظهارات محمد جواد ابروئی؛ وزیر اقتصاد سال های ۶۴ تا ۶۸ بود، به قلم مهدی و میثم مهرپور منتشر شد. در این کتاب، روایت های متفاوتی از شرایط آن روزهای اقتصاد ایران، نحوه اداره جنگ، چگونگی مواجه شدن با مسائل، روابط بین دولت و مجلس، مسائل داخلی دولت، اقدامات نخست وزیر، رئیس جمهور و... مطرح شده است که با انتشار بخش پایانی آن در شماره امروز، به اتمام می رسد.

در دیدار با وزیر کار وقت در تاریخ ۲۲ دی ماه ۱۳۶۱ هشدار می دهند که حمایت از کارگر نباید تحت تأثیر افکار و مکاتب بیگانه باشد.

● به نظر تان خط قرمز اقتصادی حضرت آیت الله خامنه ای چیست؟ می توان گفت تفکرات ایشان به چه طیف اقتصادی نزدیکی و قرابت بیشتری دارد. به هر حال ایشان بسیار اهل مطالعه بوده و مطالعات زیادی درباره علوم انسانی دارند. مطالعات اقتصادی ایشان بیشتر درباره چه مباحثی است؟

در یک کلام و به طور خلاصه موضع فکری ایشان عیناً «اقتصاد اسلامی» است که ویژگی هایی دارد. تمام گفتار و کردار و تقریر و فعالیت های سیاسی و مدیریتی و حتی مواضع و عطف و خطابه ایشان، به نظرم با اصول اقتصاد اسلامی منطبق و با شرایط اقتصاد ایران همخوانی و سازگاری داشته است. این نتیجه گیری بنده حاصل بررسی عینی و عملی و حضور در صحنه های واقعی از زمان پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون است. خط قرمز

بودن آن، می خواستم نگاه ایشان به این قانون را بدانم. گویا در آن ایام طیف چپ نسبت به این قانون ایراداتی داشتند؟

ایشان در پیامی که به مناسبت سمینار بررسی قانون کار در تاریخ ۸ اسفند ۱۳۶۱ می فرستند بر لزوم تطبیق صد درصد قانون کار با فقه اسلامی تأکید می کنند و بر ضرورت وجود تضمین های لازم در قانون کار برای رفع محرومیت های موجود در قشر کارگر و نیز در دوران بازنشستگی و نقص عضو و تأمین زندگی مناسب با تحقیق در فقه اسلامی و متون احکام اسلامی قانون کار تأکید می کنند. بنابراین نگاه ایشان به مسائل پر مبنای مبنای و اصول اسلامی بوده و هست و تحت تأثیر جریان های سیاسی و جوسازی این و آن نیست. باز به عنوان نمونه عرض کنم که ایشان

نفت برای توسعه زیرساخت های کشور حفظ شود. در مورد اصناف و بازاریان به انجمن های اسلامی اصناف و معتمدین سراسر کشور توصیه می کردند که ضرورت دارد اشخاصی که موجب بدنامی قشر اصناف می شوند شناسایی و افشا شده و با آنها برخورد شود. به خصوص در نقش این قشر در اصلاح الگوی مصرف مردم برای تبدیل عادت مصرف کالای خارجی به داخلی با تغییر رویکرد از عرضه کالای خارجی به کالای داخلی از سوی اصناف مختلف تأکید داشته اند. سیره ایشان بها دادن به نقش تمام عوامل تولید تا مصرف در اقتصاد بوده و هست.

● آقای دکتر، درباره حمایت ویژه آیت الله خامنه ای از لایحه قانون کار و تأکید ایشان بر اسلامی و شرعی

● گویا در اوایل انقلاب بازاریان مورد بی مهری هایی واقع شدند که حمایت از حقوق ضایع شده بازاریان از جمله موضوعاتی بود که رهبری در دوران ریاست جمهوری شان پیگیر آن بودند. لطفاً کمی هم در این باره و نقش تشکیل انجمن اسلامی بازاریان و ارتباطش به این موضوع بفرمایید.

نظر ایشان همواره منطبق بر واقعیت ها و انصاف بود و تدریجی هایی که نسبت به بازاری ها صرفاً به عنوان یک طیف معمول می شد قبول نداشتند و ضمن ارج گذاری به نقش مثبت آنان در پیش از انقلاب و در شرایط سخت اقتصادی بعد از انقلاب، چهارچوب فکری ایشان از همان ابتدای سال ۱۳۶۲ این بود که درآمد دولت باید از مالیات و عوارض باشد و درآمد

